

Prenumerata miesięczna... 15 groszy

Biblioteka Jagiellońska

DWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

Geny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy...

Jeżeli pić kakao, to tylko holenderskie „De Jong-Glorja“!

Detaliczna sprzedaż wszędzie, hurtowna u Reprezentacji w Krakowie, ul. Poselska 22.

DZIŚ Największa premiera sezonu, oczekiwana przez wszystkich z niecierpliwością, tylko DZIŚ

W KINOTEATRZE „WARSZAWA“

QUO VADIS...?

największe arcydzieło filmowe świata, osnute na tle powieści HENRYKA SIENKIEWICZA

Cast list: EMIL JANNINGS jako NERON, RINN de LIGNORO jako EUNICE, ANDREE HABBAY jako PETRONJUSZ, ALFONS FRYLAND jako WINICJUSZ, HALL DAWIS jako LIGJA, G. D'ANUNZIO jako REŻYSER

i wielu, wielu innych artystów o światowej sławie.

Film wykonano kosztem 7,000.000 dolarów. przy udziale 46.000 statystów.

5.700 robotników brało zaszczytny udział przy wykończeniu wspaniałego arcydzieła „Quo Vadis.“

Muzyka specjalnie do filmu zastosowana, układu prof. B. Walewskiego.

Ceny wstępu, pomimo olbrzymich kosztów, nie podwyższone.

Dziś wielka premiera tylko w Kinoteatrze „Warszawa“ przy ulicy Stradom L. 15.

Początek pierwszego programu o godzinie 5-tej.

W sobotę i w niedzielę o godzinie 3-ciej.

Dwa zwycięstwa parlamentarne Herriota

Dwie amnestje: dla kolejarzy i dla polityków

Kraków, 21 listopada.

Objęte kierownictwem gabinetu francuskiego, Herriot z góry musiał liczyć się z tym faktem, że w Senacie stanie przeciwko niemu silna liczebnie i znakomicie kierowana opozycja.

kolejarze mają przyjmować kolejarzy wedle swojego uznania. Obok tej uchwały, która miała obalić uchwałę Izby deputowanych, wymierzono wprost przeciwko Herriotowi atak, przypominając jemu samemu, a przede wszystkim parlamentowi i wyborcom, że właśnie on, Herriot, głosił za zgnieciem strajku przemocy.

Pod takim horoskopem rozpoczęła się namiętna dyskusja w Senacie. Po uchwale Izby deputowanych o obowiązku przyjęcia wydanego kolejarzy do służby i po uchwale komisji senackiej o fakultatywnym przyjmowaniu ich, lewicowo-radykalny senator Bienvenu Martin zgłosił kompromisowy wniosek, wedle którego przyjmowanie kolejarzy niema być ani obowiązkowe, ani fakultatywne, lecz rząd sam pod własną odpowiedzialnością rozstrzygnie, jakie skutki prawne i administracyjne wynikają z amnestji kolejarzy.

Po tej porażce opozycja w Senacie osłabła. Sprawa rozciągnięcia ustawy amnestyjnej na byłych ministrów Caillaux i Malvyego poszła gładko.

Za amnestją dla Caillaux głosowało 174 se-

natorów, przeciwko 104. Herriot bardzo wymownie bronił Caillaux, który bądź co bądź podczas wojny nie zachowywał się tak, jak powinien się zachowywać każdy Francuz, kochający swoją ojczyznę.

Amnestję dla Malvyego uchwalił Senat 192 głosami przeciwko 62. Sam Poincaré wystąpił w obronie Malvyego, który zgryzł jedynie zbytnią łatwownością, a nie brakiem patriotyzmu.

Po tych dwóch zwycięstwach rządu, które mu w Senacie groziły kłoski, odetchnął Herriot i sprawę »Unji republikańskiej« potraktował w Izbie humorystycznie. Chodziło o odpowiedź, jaką da Herriot na interpelację deputowanego komunistycznego Caellina w sprawie »Unji republikańskiej«, znajdującej się pod wodzą Milleranda, i w sprawie manifestu tej »Unji«.

Oczywiście te dwa sukcesy Herriota nie są zakończeniem wojennej kampanji parlamentarnej. Przeciwnie opozycja czyni przygotowania do nowej kampanji, a wstępem do niej jest właśnie założenie wspomnianej »Unji republikańskiej«.

Organizacja najwyższych władz wojskowych

Warszawa, 21 listopada. Sprawa ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych, staje się w sferach wojskowych, a zwłaszcza

wśród członków komisji sejmowej coraz bardziej aktualną. Głosy zamieszczone w prasie, pochodzące zarówno z kół wojskowych, jakoteż cywilnych (prof. Jan Dąbrowski, generał Stachiewicz, pułk. Kutrzeba i inni), postawiły tę kwestję na gruncie całkowicie realnym, tak, że orientacja i ustosunkowanie się stronnictw

do tej kwestji nabiera konkretnych kształtów. W kolach komisji istnieje zamiar przed postawieniem powyższej kwestji na porządku dziennym komisji szereg zebrań porozumiewawczych, na które ma być zaproszony marszałek Piłsudski oraz wybitni polscy prawnicy, a w szczególności prof. dr Leopold Jaworski z Krakowa.

I. Paderewski za polityką liberalizmu narodowościowego

(Telefonom od naszego korespondenta).

Katowice, 21 listopada. Wczorajsze przyjęcie Paderewskiego i jego małżonki w Katowicach obfitowało w ciekawe momenty polityczne.

Pierwszą rzeczą charakterystyczną było, że przyjęcie aranżował poseł Korfanty. Zdaje się, że z tego powodu ani jedno z polskich pism górnośląskich, prócz organu p. Korfanteo, nie podało wiadomości o mającym nastąpić przyjęciu Paderewskiego. Na dworcu zjawili się mimo to liczna publiczność, przedstawiciele władz z wojewodą Biłskim, przedstawiciele miasta z prez. Piechulkim, szereg postów, Halerczyce ze sztandarem, kolejarze z orkiestrą itd. itd. Wjeżdżający na dworzec kolejowy powitał go witano śpiewem »Roty«.

Paderewskiego powitał w krótkich słowach prezydent Piechulek, poczem p. Paderewski w towarzystwie p. Korfanteo, a pani Paderewska w towarzystwie p. Korfanteo udali się dwoma samochodami do willi p. Korfanteo.

W południe odbył się uroczysty bankiet, wydany przez Radę miejską. Po przemówieniu p. Piechulki i posła Korfanteo, wypowiedział p. Paderewski następującą, politycznie nader charakterystyczną mowę:

»Unawszysy się od czynnej polityki, mówić o niej nie będę. Przemówię tylko słów kilka, jako zwykły obywatel Rzeczypospolitej, jako brat Wasz, choć nie na tej ziemi zrodzony, ale brat Wasz duchowy.

»Cieszę się serdecznie, że wśród Was jestem i z Wami choć tylko tych chwil kilka spędzić mogę, w tej dzisiejszej stolicy polskiego górnictwa. Raduję się sercem całym, jak każdy Polak uradować się musi, że narazicie sprawiedliwości poniekać stało się zadość i że choć na tej drobnej części polskiego Śląska jesteście gospodarzami. Proszę Boga gorąco, codziennie, by w przyszłości na niekorzyść naszą żadna tu nie zaszła zmiana. W znacznej mierze od nas samych to zależy będzie. Powinnyśmy wszyscy, jak Polska długa i szeroka, zrozumieć, że aczkolwiek wojna orężna już minęła, to jednak nie skończyła się walka, walka trwa i trwać będzie, tylko przeniesiona na inne pole, na pole pracy, i wre ona zacięta, zawzięta, nieustannie, skutecznie, tuż obok.

»W tej walce tylko ten zwycięży, kto więcej pracować będzie. Nikt tego snadniej, lepiej zrozumieć nie zdola, niżli te pulki przastarych naszych »Bartków Zwycięzców«, nikt tego lepiej odezwać nie potrafi, jak ten pracowity, dzielny i dzielnie dojrzały lud śląski.

»Lecz powinniśmy i musimy z drugiej strony zrozumieć, że jeżeli dziś dzięki łasce Boga, dzięki wytrwałości, dzielności i patriotyzmowi śląskiego ludu przy świetle, mądrym kierownictwie Wojciecha Korfanteo, ta część Polski jest polską, to jest obowiązkiem Polaków wszystkich i każdego z osobna postępować i

zachowywać się wobec współobywateli należycie obecnej krwi, mowy lub wiary, w ten sposób, ażeby to postępowanie, to zachowywanie się, stało się przykładem i wzorem dla innych, pod których władzą pozostały jeszcze blisko dwa miliony naszych rodaków. Bądźmy sprawiedliwi, a wtedy będziemy mogli zadać sprawiedliści dla siebie i dla swoich — wszędzie. Bądźmy praworządni, a wówczas będziemy mogli upominać się śmiało i dumnie o nasze własne i naszych braci prawa.

Z pośród innych przemówień (a było ich jeszcze kilka), jak np. prezesa sądu apelacyjnego dra Bocheńskiego, prezesa związków śpiwackich p. Imieli, wicedyrektora kolei państw. Wilezka itd. itd., znaczenie polityczne posiadało przemówienie radnego miejskiego grupy niemieckiej Zimmermanna, który w swej po niemiecku wypowiedzianej mowie podkreślał konieczność współpracy wszystkich obywateli Rzeczypospolitej bez różnicy narodowości.

Wieczorem odbył się bankiet w domu posła Korfanteo.

P. Paderewskiego opuszczają dziś tj. w piątek w południe Katowice i udają się do Poznania.

Mowa p. Paderewskiego na bankiecie, podkreślenie tam zasług p. Korfanteo i ustęp o konieczności liberalizmu narodowego uważają tu powszechnie za poparcie, udzielone nowej polityce p. Korfanteo, przeciw której występuje tak narodowa demokracja, jak i żywoły skupiające się koło redakcji »Rzeczypospolitej«, a obecnie »Warszawianki«.

Program uroczystości poznańskich

Poznań, 21 listopada. (AW). Komitet przyjęcia Paderewskiego w Poznaniu ustalił następujący program uroczystości: W sobotę o godz. 6 po poł. obiad u prezydenta miasta, o godz. 8 1/2 wieczorem uroczyste posiedzenie rady miejskiej, poczem raut w salach rebotowych. W niedzielę o godz. 12 uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa przez uniwersytet poznański w auli uniwersyteckiej i hold młodzieży akademickiej. O godz. 3 po południu pochód towarzyszy przed hotelem »Bazar«, a następnie hold towarzystwa powstańców i wojaków, weteranów, związków oficerów itd., oraz nadanie honorowego członkostwa towarzystwa powstańców i wojaków w auli uniwersytetu. Wieczorem w teatrze Wielkim przedstawienie operowe »Marji« H. Openskiego. W poniedziałek o godz. 12-jej hold młodzieży gimnazjum imienia Paderewskiego w teatrze Polskim. O godz. 2-jej śniadanie w sali złotej ratusza, o godz. 5 po południu akademja w auli uniwersytetu, o godz. 7 1/2 koncert symfoniczny w auli uniwersytetu. We wtorek o godz. 4 po południu przyjęcie p. Paderewskiej przez koło towarzyskie pań i zwiedzenie wystawy Bazaru ludowego.

Nowe niepoczytalne rozstrzygnięcie Mac Donnela

(Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 listopada. Z Gdańska donoszą: Komisarz Ligi Narodów Mac Donnel wydał nowe niesłychane rozstrzygnięcie, które brzmi jak następuje:

1) Rząd polski nie może odmówić opłacania konsularnego attaché w mieście zagranicznym, o ile Wolne Miasto wykaże, że z tem miastem łączą go ważne interesy.

2) Jeżeli Gdańsk zażąda, aby taka delegacja konsularna została dołączona do jakiegokolwiek konsultu polskiego, wówczas Gdańsk winien poinformować Polskę o swych gospodarczych interesach, które go z danem miastem łączą.

3) Jeżeli Wolne Miasto nie przekona Polski o istnieniu takich interesów, a obie strony nie dojdą do porozumienia, wtedy winien rozstrzygnąć bezstronny autorytet, co do którego winny się obydwie strony porozumieć. Jeżeli i pod tym względem porozumienie okaże się niemożliwe, wówczas wysoki komisarz Ligi w Gdańsku wyznaczy sąd rozjemczy.

W warszawskich sferach politycznych to nowe rozstrzygnięcie komisarza, posiadające wszelkie cechy obłąkania, wywołało rozrządzenie oburzenie.

Anglia podejmie energiczne kroki wobec Egiptu

Zgon Lee Stacka — Angielskie przygotowania wojskowe

(Telegram własny »Nowej Reformy«).

London, 21 listopada. Z Kairo donoszą, że głównodowodzący angielski Lee Stack, który został onegdaj ciężki ranny, wczoraj w nocy po operacji zakończył życie. Prasa konserwatywna domaga się od rządu energicznych kro-

ków. »Daily Telegraph« wola pod adresem rządu Baldwin: nie mamy czasu na słabość. Trzeba działać i to natychmiast. »Daily Express« żąda cofnięcia deklaracji niepodległości Egiptu z r. 1922.

Wszystkie połączenia telegraficzne między Anglią a stacjami flotowymi na drodze do Egiptu są w ciągłym ruchu. Panuje powszechne przekonanie, że flota angielska otrzymała już rozkaz odjazdu do Egiptu. Liczą się z wyładowaniem znacznych oddziałów wojsk angielskich w Aleksandrii.

10.000 funtów nagrody za wykrycie zamachowców

London, 21 listopada (PAT). Władze angielskie wyznaczyły nagrodę 10.000 funtów egipskich za ujście zbrojczy, który dokonał zamachu na gubernatora Leo Staeka. Sledzca policja egipska rozpoczęła energiczną działalność sledczą.

Ustawa dziennikarska

Podkomisja prawnicza pod przewodnictwem pos. Marka obradowała w dalszym ciągu nad projektem ustawy dziennikarskiej. Przyjęto artykuły projektu dotyczące wynagrodzenia, czasu pracy i rozwiązania stosunku. Przy tym artykule wzięto pod uwagę zmianę kierunku oraz sprzedaż pisma. Podkomisja stanęła na stanowisku, iż w wypadku sprzedaży pisma współpracownik należy się specjalne wynagrodzenie.

O rozwój Gdyni

We wtorek 18 bm. odbyło się w sali konferencyjnej ministerstwa przemysłu i handlu zebranie ligi morskiej i rzecznej, poświęcone rozbudowie miasta i portu Gdyni. Na zebranie przybyli liczni zaproszeni goście z ministerstwa przemysłu i handlu p. Kiedroniem na czele.

Referat w tej sprawie wygłosił p. O. Sobański, prezes tow. «Polba». Wywiązała się dyskusja, w której zebrani jednomyślnie wypowiedzieli się za:

- 1) Uporządkowaniem pod względem administracyjnym obecnej gminy Gdyni;
2) Wykonaniem w najbliższym czasie planu rozbudowy miasta;
3) Stworzeniem przy Lidze morskiej specjalnej komisji dla spraw Gdyni.
W zakończeniu postanowiono ogłosić konkurs na plan przyszłego miasta portowego Gdyni. Jako nagrodę dla konkursu zgłosił odrazu na posiedzeniu jeden z członków Ligi, oddawna wspierający finansowo tę instytucję, sumę 3.000 złotych.

Nowy gabinet austriacki

Kancelerzem dr Rudolf Ramek. Ks. kanclerz Seipel ustępujący ze swojego odpowiedzialnego stanowiska ogłosił orędzie, w którym przedstawia powody, zmuszające go do złożenia rządów w inne ręce. Między innymi oświadcza, że „w ostatnich czasach zauważył, iż wśród ludności poczyna się słabnie zainteresowanie się sprawą sanacji i nawoływa, aby nie tracano z drogi wytyczonej przez niego na tem polu. Podczas strajku kolejarzy pokazało się, że wielki odłam urzędnicy swoje odrębne interesy stawia ponad interesy ogółu i za mało objawia zrozumienia dla powagi sytuacji. Takie lekkomyślne ocenianie położenia sprawy, że kanclerz nie może dłużej ponosić odpowiedzialności i uważa za ważniejsze po odzyskaniu swobody, oddać się z całą siłą działalności propagandystycznej, która znowu obudziła poczucie odpowiedzialności wśród sfer szerokiej».

Dnia 20 bm. przed południem odbyło się w Wiedniu posiedzenie Rady Narodowej, na którym odczytano następującą listę członków nowego gabinetu, zaproponowaną przez komisję główną:

- Kancelerz dr Rudolf Ramek.
Wicekanclerz dr Waber.
Sprawy zagraniczne dr Henryk Mataja.
Skarb dr Ahner.

Oświata dr Schreiber; Handel dr Scherif. Opieka społeczna dr Besen. Rolnictwo Buchinger. Sprawy wojskowe Daugoin. Rada Narodowa uchwaliła wybór tego gabinetu 91 głosami przeciw 60. Podczas odczytywania listy kandydatów sojalicji urządzili hałaśliwą demonstrację przy odczytywaniu nazwiska ministra wojny. Po zamknięciu posiedzenia Rady Nar. odbyło się zaprzysiężenie nowych ministrów.

Na posiedzeniu popołudniowym wygłosił kanclerz Ramek oświadczenie rządowe, w którym podniósł, że nowy rząd będzie się również jak poprzedni trzymał zobowiązań nałożonych przez genewski program sanacyjny w ścisłej współpracy z krajami austriackimi. Następnie przenawiał przedstawicieli poszczególnych partji parlamentarnych.

Z Wiednia donoszą, że dotychczasowy minister skarbu dr Grünberger pozostaje nadal w ministerstwie, gdzie będzie prowadził wydział spraw zagranicznych, oraz zastępować będzie ministra dr Mataja. Dr Grünberger ma zostać w niedługim czasie posłem austriackim w Paryżu.

Od Wydawnictwa

Do dalszego numeru „Nowej Reformy“ dołączamy dla naszych prenumeratów (pod osobną opaską), którzy uiszcili prenumeratę za trzy miesiące tytułem prezji pełen aktualnych i interesujących ilustracji najnowszego numer „Światowida“. Następnego numeru „Światowida“ dołączane będą stale przy każdym sobotnim numerze „Nowej Reformy“.

Wydawnictwo „Nowej Reformy“.

KRONIKA

Kraków, 21 listopada.

JUBILEUSZOWA WYSTAWA JACKA MALCZEWSKIEGO. Na retropektywną wystawę dzieł Jacka Malczewskiego w Tow. Sztuk Pięknych przy pl. Szczepańskim 4 należącej z różnych stron Polski i za źródeł krakowskich najliczniejszą obrazę (kompozycje i portrety). Otwarcie nastąpi w niedzielę 23 bm. o godz. 11 1/2 w południe. — Wstęp żużony, sale codziennie będą ogrzewane.

OBLECZANIE I POTRĄCANIE ZALICZEK NA PENSJE. Z Warszawy donoszą: Do określenia wysokości uposażeń służbowych dla kolejarzy za miesiąc grudzień ustalona została liczba 41 groszy. Połacie dochołowy potrącony będzie według rozporządzenia z 31 października br. Z plac będzie potrącony emerytura w wysokości 3 proc. Jednocześnie wskatek dodatkowego zaciągania M. K. Z. odwołany został okólnik z 3 listopada br. wydawania i potrącania przytek bezprocentowych w punktach. Nadci będą udzielane i potrącone pożyczki w złotych.

Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że zaliczki na pensje przednie potrącone będą w ratach miesięcznych, obliczanych w złotych, a nie jak dotychczas się praktykowało w punktach wyposażeniowych. Takie obliczanie było krzywdzące dla urzędników, gdyż w skutek wzrostu drożyzny rósł mnożnik do przeliczania tych punktów i w rezultacie urzędnicy musieli oddawać więcej złotych, niż przy wypłacie zaliczek otrzymali.

ROZSZERZENIE USTAWY O ZABEZPIECZENIU NA WYPADK BEZROBOCIA NA POW. KRAKOWSKI, TARNOWSKI I NOWOGÓDECKI. Zarządzeniem min. pracy i opieki społecznej z 15 bm., zmienionem w „Monitorze“ z 17 bm., rozszerzono ustawę o zabezpieczeniu bezrobotnych na powiaty: krakowski, tarnowski i nowogódecki. Wobec tego pracodawcy powinni sięgnąć o plac robotniczych wkładka na fundusz bezrobocia za czas od 17 bm. do 22 bm.

Z TARGU. Ruch targowy w dniu dzisiejszym był bardzo słaby. Ceny utrzymywały się na poziomie ostatniego targu. I tak placono za litr miazki niebrzanej od 28—50 gr, za litr masła od 420—5 zł, za jajko od 20—22 gr, a kurę od 4—7 zł, za gęsi od 6—10 zł.

OTWARCIE SZPITALA. Sekcja szpitalna krakowskiej Rady wyznawdowej uchwałała na wczorajszym posiedzeniu pod przewodnictwem prezjenta gminy izraelskiej dra Rafała Landaua odbytem, szpital izraelski znacznie rozszerzony,

przebudowany i odnowiony, utworzyć dnia 1 stycznia 1925. Sekcja uchwałała zaniechać uroczystego otwarcia szpitala, natomiast z tej okazji rozład biednym 20 wagonów węgla i pięciu stowarzyszeniom humanitarnym subwencje po 300 zł. W szpitalu otwarte zostaną oddziały dla chorób wewnętrznych, chirurgicznych, ginekologicznych, dziecięcych, skórnych i wenerycznych, ocznych, usznych, chorób gardła i nosa, tudzież zakład ortopedyczny, nadto wydział żywienia o otwarcie zakładu dla nerwowych. Wkońcu uchwalono cały szereg spraw administracyjnych.

NIEDOSZAŁA ROZPRAWA. Przed sądem przysięgłych w Krakowie odbyła się onegdaj rozprawa M. Tillemana, wyznalczyc opatentowanych bandaży w Krakowie przed A. Mirkiewiczem, bandażyste w Krakowie o obrazę ezei, popełnioną przez Mirkiewicza w ogłoszeniach, umieszczonych w piśmie codziennym pod nazwą „Z czoła bandażystów“. Do rozprawy jechał nie do celu, albowiem Mirkiewicz złożył deklarację przeproszenia, którą zobowiązał się własnym kosztem umieścić w dwóch dziennikach krakowskich.

ZŁODZIEJE PRZEMYSŁU NA BRUKU KRAKOWSKIM. W ciągu ub. miesiąca dokonano w Przemysłu całego szeregu włamań, między innymi także włamań do cerkwi, gdzie skradziono kielichy srebrne. W związku z temi włamaniami udało się tu, policji aresztować na bruku krakowskim sprawców tych włamań. I tak aresztowani zostali: Górecki Józef, Gółbiewski Rudolf i Gawlik Władysław. Wszystkich aresztowanych oświadczone do więzień szp. okr. krakowskiego w Przemysłu, gdzie toczą się przeciwko nim dochołowania karne. Aresztowany został także niejaki Józef Majkowski, który włamał się swego czasu do restauracji Kubiego przy ul. św. Gertrudy.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Wczoraj przejechał konno przez ul. Królowej Jadwigi major W. P. Liszka. Nagle koń potknął się tak nieszczęśliwie, że jeździec spadł z wierzchowca i doznał złamańa nogi. Pogotowie ratunkowe przewiozło ofiarę nieszczęśliwego wypadku do szpitala wojskowego.

KRADZIEJE. Dawidowi Katowli, kupcowi z Tadeim skradziono w tramwaju Nr 1 paczkę aszowanych sliwek. — Zofji Janowskiej, urzędniczce z Warszawy skradziono przy okienku pocztowym przy ul. Podwale torobki z większą gotówką. — Sprawa niewyśledzona.

SZAJKA ZŁODZIEI SKLEPOWYCH. Policja aresztowała Antoniego Kempa, lat 32. Jadwiegę Kowalik, lat 22 i Ludwikę Bamberg, lat 30, pod zarzutem zbrodni kradzieży, dokonanych na szkole tuł. kupców. Szajka pochodząca z Kongresówki przed niedawnym czasem przybyła do Krakowa i grasowała po tutejszych sklepach galanteryjnych, okradala je.

POSTRZELENIE POLICJANTA. Dnia 17 bm. o godz. 13 będący w służbie w Libuszy poster. Franciszek Kioada został ciężko ranny w szyję z brzońką przez Władysława Dułę z Kobylnicki pow. Gorlice. Dula jest podejrzany o napad bankowy w Kleczanach. Bandyta został przez post. Kiedalę dwoma strzałami z karabinu rażony w obie ręce. Dula zbiegł, a następnie został przez posterunek policji w Gliniku Marjanpolskim aresztowany. Kiedalę odsławiono do szpitala powiatowego w Gorlicach, a następnie przewieziono wczoraj wieczorem do Krakowa do szpitala Douffratów, celem przeprowadzenia operacji.

Z kraju i za granicą

ODZNACZENIE POSŁA POLSKIEGO. Posł polski w Sztokholmie p. Alfred Wysoki, otrzymał wielkie odznaczenie szwedzkie, mianowicie wielki krzyż z gwiazdą orderu gwiazdy polarniej.

EPILOG INWAZJI MARSZ. PILSUDSKIEGO. Gabinet min. spraw wojsk. konsultuje: Wobec cofnięcia przez prokuraturę wojskową za zgodą władzowego dowódcy, oskarżenia przeciwko por. Lis-Błońskiemu, w kierunku występkę z art. 129 kodeksu karnego wojskowego, umorzyl woję sąd okręgowy w Warszawie na posiedzeniu dyspozycyjnym, odbytem 19 lutego 1924 dalsze postępowanie karne przeciwko por. Lis-Błońskiemu. Wobec przeloczenia majora Pieczonki do D. O. K. VIII, mianowano w myśl ośnośnych przepisów statutu honorowego sąd honorowy dla oficerów eztabowych przy tymże D. O. K., celem rozpatrzenia podłożonych w tej sprawie zarzutów z punktu widzenia honorowego.

ZWIŃCIE „NOWIN“. Złożony w Warszawie w pierwszym danach października br. popularny dziennik „Nowiny“ przestał wychodzić, skutkiem tego, że jego naczelny redaktor i współwłaściciel p. Adam Nowicki przszedł do redakcji „Rzeczypospolitej“. Wraz z nim wozli w skład tej ostatniej redakcji pp. Tadeusz Konezyński i Junosza-Głowicki, dotychczasowi współpracownicy „Nowin“.

Odpowiedzialność karnu redaktora Śpiczyńskiego i generała Szeptyckiego za pojedynek

(Telefonicznie od naszego korespondenta).

Warszawa, 21 listopada. Minister sprawiedliwości wydał rozkaz prokuratury państwa, aby wszczęła kroki karne przeciw redaktorowi Śpiczyńskiemu za udział w pojedynku. Podobnie polecenie wydał minister spraw wojsk. gen. Sikorski odnośnie do gen. Szeptyckiego.

Puk. Bielakowski skazany na trzy miesiące więzienia

Warszawa, 21 listopada (PAT). Gazety poranne donoszą: Wczoraj w sądzie wojskowym rozpatrywano sprawę byłego komendanta więzienia wojskowego pułkownika Bielakowskiego. Bielakowski za faworyzowanie więźniów Bagńskiego i Wiczorkiewicza oraz za złożenie

SUKCES POLSKIEGO PIANISTY.

Z Berlina donosi PAT: Odbył się tu pierwszy koncert Józefa Śliwińskiego. Pisma podnoszą entuzjastyczne owoacje dla polskiego artysty ze strony publiczności berlińskiej, która zmusiła Śliwińskiego do wykonania szeregu utworów ponad program. Na koncercie było obecnych wiele osób z kolonii polskiej z polami i urzędnikami poselstwa.

WYTWORNY ZŁODZIEJ. Z Warszawy donoszą: Wczoraj po południu w mieszkaniu gen. Zagórskiego ujawnił się powion wytkwione ubranie pan, który nie zastawia generała w domu oświadczył służącemu, że jest posłem i że czekała w mieszkaniu na generała, gdyż musi go zobaczyć. Służący wprowadził owego pana do gabinetu, w którym gość przez parę minut pozostawał. Następnie rzekomo zniecierpliwiony opuścił mieszkanie. W chwili potem nadszedł gen. Zagórski. Poinformowany o tajemniczym wizycie rozglądął się po gabinecie i spostrzegł, że „pan posel“ ukrał mu dwa rewolwery bardzo kosztowne, których rekojęść ozdobiona była perłami i diamentami.

ECHA UPADKU Z BALKONU. W dniu 17 września r. ub. z balkoniu na II piętrze domu ul. Cukierniana w Sosnowcu wskutek nieostrożności siłą balkoniu spała lokatorka Stefania Cukierniana i zabiła się na miejscu. Właściciel Cukierniana zasiadł na ławie poładniowej, aby o nieprzebieżeniu środków zapobiegawczych i niezabezpieczeniu balkoniu. Sąd skazał Cukiernianę na 4 miesiące więzienia i 20 zł opłaty sądowej.

GROZNY POŻAR NA STACJI W ŁWOWIE.

Na dworcu kolejowym w Janowie nad Wisłą onegdaj groźny pożar, ofiarą którego padli, przez nieostrożność kolejarzy Jarosławski, przyznający konserwacji i podległym magazynom, 100 szafy i narzędzia sekcji drogowej. Pożar groził niebezpieczeństwem rozszerzenia na tuż obok stojącej magazyn kolejowy, w którym 160 tysięcy inzyni znajdowało się 100 kg benzyny, 160 kg nafty i 30 kg parafiny, oraz na stacyjn parowozowni, pompie i zabudowania stacyjne.

KS. MEDUKOWICZ CHORY UMYSŁOWO. Sowińska agencja „Rosta“ opublikowała wiadomość, iż niejaki ksiądz Medukowicz z Zytomierza zwrócił się do papieża z listem żądającym uwolnienia kościoła katolickiego na Ukrainie od rządu polskiego. Medukowicz miał stwierdzić, że kościół katolicki na Ukrainie sowskiej pragną jako szpiegowie dla polskiego sztabu generalnego. — Obecnie okazuje się, że Medukowicz wskutek prześladowań w więzieniu sowskim zapadł na chorobę umysłową, a władze sowskie podsunęły choremu umysłowo księdza do podpisania powyższe oświadczenie.

KRWAWY WESELE POD LWOWEM. Do ekspozytory policyjno-sledczej przystawiono wczoraj z Zaskowa tutejszego stolarza Franciszka Skibę, jako silnie podejrzanego o zastrzelenie Kunka Kusogo podczas wesela, odbywającego się w domu Góbrjela Zaszi. Skiba przybył na wesele z karabinem w reku, z którego na „wiał“ dwukrotnie wystrzelił w powietrze. Po pewnym czasie pał strzał i położył trzajem 19-letniego parobka Kusogo. Bezpośrednio potem Skiba karabin swój ukrył za płotem i wkłał się w swych zsznaniach.

WIELKI POŻAR WE LWOWIE. Onegdaj wieczorem wybuchł w zabudowaniach mechanicznej tkalni „Len“ przy ul. Trakcyjnej w Zamarstynowie (Lwów) wielki pożar, grzący zagładą całej fabrycy. Ogień ugaszono po trzygodzinnej akcji ratowniczej straży pożarna. Spłonął wielki magazyn, zawierający wiele surowca. Szkodę wy. 50 tysięcy złotych. Ogień był prawdopodobnie podłożony.

FALSYFIKATY BANKNOTÓW FUNTOWYCH.

Od kilku dni pojawiły się w Gdańsku w obiegu nowe falsyfikaty 1-funtowych banknotów angielskich.

CZY NA DRODZE DO WYKRYCIA BAKTERJI RAKA? Na jednym z posiedzeń Izby lekarskiej w Berlinie prof. Blumenthal przedstawił wynik badań nad rakiem. Prof. Blumenthal przeszedł bakterję raka z żywego organizmu człowieka zwierzętom. Do chwili obecnej, r. za. do wyniku badań ostatnich wykrył prof. Blumenthal 3 rodzaje bakterji, za pomocą których potrafił sprowadzić za budzenia w organizmach, którym to bakterje zaszczerpił. Udało się doświadczenie powyższe w 2 wypadkach. Celem jednakże ożywienia reakcji wywołanej zaszczerpieniem tych bakterji uważa prof. Blumenthal za konieczne zastosowanie pewnych czynników. Wykrył swego nie uznaje prof. Blumenthal za decydujące w dziedzinie odgrodz. bakterji raka. Jest to tylko grupa bakterji, która zbudowała w wywołaniu choroby raka. Niemniej dalsze badania doprowadzą do wyników wywnieszych.

USTAPIENIE RZADU FINSKIEGO. Z Helsingforsu donoszą: Rząd fiński ustąpił. Na stanowisko premjera wymieniają poszczególne grupy (dgr. Banku Rättiga, przywódcy socjalistów Hammera, a ze strony prawicy Inhamana.

OLBRZYME MROZY W N. JORKU. Ze Stanów Zjednoczonych donoszą o wielkich mrozach w stanie New Jork, dochodzące do 28 stopni. Ze względu na jeziora Ontario jest zastanowiona.

POŻAR ZNISZCZYŁ WIELKIE SKŁADY ZBOŻA W PETERSBURGU. W Petersburgu wydarzył się onegdaj dwa olbrzymie pożary. Mianowicie spaliły się wielkie magazyny Morchucha ze składami zboża i maki. Szkoła była w miliony rubli zł. Hala maszyn jest poważnie uszkodzona. Drugi pożar wybuchł w szpitalu wojskowym. Podczas akcji ratunkowej zostało ciężko rannych 30 strażaków.

POŻAR W HANGARACH TRIESTEŃSKICH. W porcie triesteńskim wybuchł olbrzymi pożar w hangarach triesteńskich Lloyda i przetrzeł się na jeden okraj jugosłowiański. Próby ugasaenia pożaru są dotychczas bezskuteczne. W związku z tem aresztowano kilka osób.

UPADEK HYDROPLANU NA DOM. Z Barcelony donoszą: Doktor wybuchł lotu nad miastem hydroplan spadł na jeden z domów, przyczem dwóch lotnicy ponieśli śmierć.

WODA Z PRZED 10 MILIONÓW LAT? „New York World“ donosi, że profesor Farrington, słynny geolog amerykański, powołał do swej podróży z Ameryki południowej. Jako specjalna osobliwość przywiózł ze sobą kroplę wody zamkniętą w przezroczystym kamieniu. Kropla ta, według obliczeń geologa, ma 10 milionów lat. Znaleziono to w Babilu w Brazylii. Uczony oddał ją do muzeum w Chicago.

Notatki art.-literackie

16 NUMER „ŚWIATOWIDA“. Ostatni numer tego tak popularnego tygodnika wyróżnia się tak doborom i ofiornością aktualnych ilustracji, jak niemiętną rozmaitością treści. Na czoło ilustracji wysuwa się znakomite zdjęcie marszałka Pilsudskiego, przedstawiająca Go na trybunie w chwili wygłaszania odczytu w Krakowie. Ciekawe są również zdjęcia odnoszące się do „Chłopów“ Rey-monta, a zwłaszcza podbitwa rękopisu wielkiego koca. Poza tem cały szereg ilustracji, oświetlających najwazniejsze wypadki i osobistości z chwili bieżącej. W dziele literackim rozpoczyna „Światowid“ druk nowej niesychanie zajmującej

KAZIMIERZ BARTOSZEWICZ.

Przed dziesięciu laty

(Z dziennika jeńca cywilnego).

(Ciąz dalszy).

Cozycieście przegladalem dziś malo gazet, malo tez z kim «de publicis» rozmawialem i nie miałem czasu do obserwacji. Zauważyłem z »wrażen« to tylko, że wiadomość o śmierci Piusa X przesłała prawie... bez wrażeń. W innych czasach śmierć głowy Kościoła zwykłe elektryzowała, była głównym przedmiotem rozmów i szłał dziennikarskich. Dał wobec wielkiej burzy wojennej, wobec ogólnego napięcia umysłów w jednym kierunku, zesła do dwunastych wypadków. — A przedci pełna majestatu pokony świętobliwa postać »dobrego Pasterza«, jakim był zmarły papież, zasługiwały na to, aby śmierć jego głębiej odczuć i pamiętać jego złoży hold głęboki.

W dziennikach rosyjskich przeczytałem, że car przyjął w Moskwie przedstawicieli kolonii czeskiej, którzy w przemówieniu swem wyrazili radość, że »zbliża się godzina oswobodzenia ziemi czeskiej«.

W Petersburgu, jak donosi telegram »Kurjera Warszawskiego«, Koło uczonych i działaczy społecznych obozu postępowego wskutek odczuwającego waznego wodza do Polaków i Rusinów galicyjskich uchwalilo następującą rezolucję: »Załatwienie sprawy rosyjsko-polskiej przez odrodzenie i zjednoczenie Polski złączonej niepodzielnie z monarchją Rosją, stanowiło zawsze w oczach swiatlych słowianofilów ka-

mienie węglały przyszłego zrocznienia się i odrodzenia Słowian. Należy przyznać Polakom prawo do samorządu pod warunkiem porzucenia praw mniejszości rosyjskiej (P). Mniejszość polska w Galicji powinna w porę pojąć, że lojalność wobec Słowian szczytny gorącej nad lojalnością wobec cesarza Franciszka Józefa, bez względu na jego wyrachowane dobrużystwa świadczonej owej mniejszości.

»Ruskoje Slovo« w wstępnym artykule, roz wiedzającym się nad tem, jakie to Rosja wyznaje wielkie ideały, pisze między innymi: »Wystąpienie Austrii wywołało konieczność odrodzenia Polski... Rozpoczęta w oczach naszych wojna za wolność Polski, rozrasta się w walkę ostateczną za uwolnienie całej Słowian szczytny z pod jarzma niemiecko-węgierskiego...»

Książ Dolgorukow, prezes »Pokoju« prowadził długą rozmowę ze współpracownikiem dziennika »Moskowskiej Kurjer«. »Po wojnie — mówił — będzie musiał nie tylko rząd, ale i cały naród rosyjski udzielić Polakom szeroko bez obcinak, bez cofania się w tył, to wszystko, co im obiecano. Jeżeli ma się polować Polaków rosyjskich, niemieckich i austriackich, to nie można im udzielić mniejszych praw, niż te, jakie posiadali w Austrii. Partja wolności głosiła zawsze hasło autonomji polskiej i pod tym względem różniła się z paździemikowcami Guczkowa i stroniętami prawicy, które zarzucały jej chęć rozczłonkowania Rosji... Działania wojenne odbywały się na polskiej ziemi, więc naturalną rzeczą było, że zwierzchni wódz odczuwał się do Polaków — ale państwo rosyjskie, związane względem nich obojętnie, musi później zmienić również swój stosunek do Finlandczyków i do żydów... Razem z Polakami będziemy się cieszyli, że raz na zawsze skończy się w wielkiej Rosji polity-

ka drohny uktę, jak u. p. zakaz wywieszenia sztyłów polskich bez przekładu rosyjskiego. Taka polityka, gdyby dalej istniała, mogłaby w obawie przed narzeczem (żargonem) małorosyjskim zrodzić nawet separatyzm ukraiński.

Dolgorukow więc chce nam dać wolność... galicyjską, to jest bardzo ograniczoną autonomję, chce podobną wolność zapewnić i... żydom, a wreszcie nie uznaje odrębnej narodowości Rusinów (Ukraińców) i uważa ich za Rosjan, mówiących tylko odrębnym narzeczem. Polska narodowość na równi z żydowska traktowana, a Rusini wyznaczeni z rządu narodów — oto »pryncypjalny« zapatrywania rosyjskiej partji... wolność!!

22 sierpnia. Zaraz rano poszedłem do Obera. Wyszedł Tom... odebrał prośbę, przeczytał ją i z uprzejmym uśmiechem podaje mi rękę, oświadczył: »Niebezpiekojnie — wasz syn ostaneta w Warszawie...« Oczywiście na tę uprzejmość i natchyminstwo załatwienie sprawy wpłynęła moja wczorajsza wieczorna wizyta pod skrzydłami generała Jaszińskiego... Czyn czynna poczujtaj.

Byłem niezmiernie szczęśliwy. Z radością wieścią szedłem rozpromieniony do domu. Byłbym wprawdzie ścisłal i eslowal. Na ulicy Złota ujrzałszy wychodzącego z redakcji »Świata-Krzywoszewskiego, podbiegłem ku niemu i zacząłem mu z uprzejmym opowiadaniem jako jestem szczęśliwy. Dostąpiłem, że patrzył na mnie zdziwiony tym wybuchem, a więc urwałem. I rzeczywiście, po co ja mu to opowiadałem, co go to obchodził, czy ja jestem szczęśliwy czy nie, czy mojego syna wypędzą do Rosji, czy też pozostanie w Warszawie?.

* Ratowałem syna przez rok cały, wreszcie przed

masz pan więcej dzieci? — Mam. — To pańskie szczęście — odpowiada, ścisłkając z udanem współczuciem rękę, szczęśliwego.

Ale dajmy pokój tym uwagom, czerpanym z doświadczeń i rozmyślań... Szczęście mający ci, co wydostali się z piekła niemieckiego i powrócili przez Szwecję do Warszawy. Do takich należy i Marytka... Jechała z drugą partją, ale wróciła z synkiem dopiero dzisiaj, bo zatrzymała się w Petersburgu, gdzie dopiero jakiś »niemianomy« Polak, zamieszkały w Petersburgu, pożytył jej jak i kilku innym osobom na wydatki w podróży, gdyż już grosza przy sobie nie miała. Opowiada straszne przejścia na drodze z Sopotu do Sassinu na Ragji i pogodną podróż po Szwecji. Nie byłę jednak podawał szczegółów z jej opowiadania, bo te »kalwarję« opisuje dokładnie Kazimierz Zabawski w fejletonie »Kurjera Warszawskiego«. Wspaniałe chyba jedynie o tem, że jechała w jednym wagonie z Korzonem, którego, wraz z innymi przymusowymi podróżnikami, starała się otoczyć czułą opieką. I to jeszcze dodać można, że żydzi współtowarzysze podróży, byli bardzo uprzejmi, a jeden z nich nawet, jakiś... ** Warszawa, wszystkim dzieciom rozdawał na pamiątkę po złotym pieniązku szwedzkim. Pokazywała mi taki pieniążek dany Jarkowi. Nawiasem dodam, że o tej grzeczności żydów czytałem już w jakimś dzienniku, gdzie jednak zaznaczono, że zakończyła się ona po przebyciu granic Finlandji.

(C. d. n.)

* Tytuł głośnej niedgdy broszury politycznej Stanisława Tarasiewskiego. ** Zostawione w rękopisie miejsca na wpisanie nazwiska — przez zapomnienie nie wypełniałem. Przyp. późn.

powieści „Przygody kapitana Congourdana”. Inne...

X KRATOWSKICH TEATRÓW

Z TEATRU M. SŁOWACKIEGO. Po raz piąty wy-

DALSZE POWTORZENIA „UKOCHANEGO” PO

OPERETKA „NOWOŚCI”. W sobotę po pol. po

ŚWIETNE TRIO: POZNAK-PREUND-SCHU-

JEDYNY WIECZÓR TANÓW WSCHODNICH

BERTA KLURINA, jasknia z najznakomitszych

REPERTUARIUM: TEATR M. SŁOWACKIEGO

REPERTUARIUM KIN KRAKOWSKICH:

WARSAWA: „Q10 Valls”, największe arcy-

UCIECHA: „Złoty młodzieniec”, (W. Gajdarow),

67UKA: „Krolowa niewolników”, dramat w

WANDA: „O czym się nie mówi”, dramat w 8

REBUTA: „Na rozdrożu” (Dwa głosy), silny

Z sali sądowej

CZWARTY DZIEŃ ROZPRAWY PRZECIWKO

kowskiemu, by żądał część w markach, a część w

Czwarty dzień rozprawy przeciwko b. dyr. Wan-

Następny św. Stanisław Szary potwierdził ze-

SKAZANIE WŁAMYWACZY.

Proces przeciw szajce włamywaczy zakończył

PROCES ORGANIZACJI DYWERSYJNO-SZPIE-

Wczoraj na sądzie okręgowym pod przewod.

Chorąży Bartoszek, który okazał powściągnięte

Dyskretne słowotwórczość członków organizacji

Wczoraj przy drzwiach zamkniętych przesiad-

Z sali koncertowej

Szereg zapowiadanych w bieżącym sezonie

Poszukiwany przedstawiciel dla małych obywateli.

„RADJOWELT”

Bunt w Kronsztadzie - Trocki w niewoli

(Telegram iskrowy). Paryż, 21 listopada. Dzisiejsza prasa paryska

Zagrali naprzód Sopot Es-dur (op. 20) Beetho-

Drugim punktem programu był występujący

Nadesłane.

Nie posiadamy żadnych bliź w Krakowie

TELEGRAMY

30 bandytów z pod Leśnej stacji

Witno, 21 listopada. Śledztwo w sprawie ban-

Dymisja generalnego inspektora

Praga, 21 listopada. Generalny inspektor ar-

Możliwość przyjęcia protokołu

Udział Stanów Zjednoczonych

London, 21 listopada (AW). Z Waszyngtonu

Bawarski projekt w obronie monarchii

Monachium, 21 listopada (AW). Bawarski

Generalny pruski skrzyżony za kradzież

Litwa, 21 listopada (PAT). Wojskowy trybu-

Dział ekonomiczny

Organ doradczy dla traktatów handlowych

Krakowska giełda pieniężna

Polna 5194

Wiedeń (za 100) 734 1/2

Kraków, 21 listopada.

Wojna hiszpańsko-marokańska

Gen. Berenguer ranny - Walki wśród deszczów

Madryt, 21 listopada (PAT). W czasie opo-

Madryt, 21 listopada (PAT). Walki w Ma-

Liczba bezrobotnych w samej Łodzi wynosi

Stosunki między Polską a Niemcami w

Projekt organizacji bitwa badania cen

Przeżytki górnictwa podległy krajowe

Ceny kryształu w Warszawie obniżono

Mimo wstrzymania pozwoleni wywozu jaj,

Pszenna mąka bessarabska, importowana

Ceny mięsa zarwano w Warszawie

Gotowość przyjęcia i wykonania zamówień

Tężej polskie fabryki urządzeń i wagonów

Liczba bezrobotnych w samej Warszawie

Parcelacja majątków państwowych

Wydóz drzewa z Finlandii wynosił

Niemiecki przemysłowiec Thyssen przybył

Niemcy jako odbiorcy rolniczych produktów

W SPRAWIE POLSKIEGO KARTELU NA-

Rokowania w sprawie zawarcia

Wiedeń, 21 listopada. Początkowe kursy

Zurych, 21 listopada (PAT) Gielda z godz.

Zurych, 21 listopada (PAT) Towarzystwo

Przyjaciół Polski wydało bankiet na cześć

Przyjaciół Ossendowskiego, który przybył

Przyjaciół Ossendowskiego, który przybył

Przyjaciół Ossendowskiego, który przybył

Przyjaciół Ossendowskiego, który przybył

Cedula kursowa giełdy krakowskiej

Table with columns: 21 Listopada 1924, Transakcje w złotych, Wzrost, Spadek

Papiery dywidendowe w Warszawie

Table with columns: ANKOR, Wzrost, Spadek

Wiedeń, 21 listopada. Początkowe kursy

Table with columns: Kursy, Wzrost, Spadek

Z OSTATNIEJ CHWILI

Sławni podróżnicy francuscy

Paryż, 21 listopada. (PAT). Towarzystwo

Komunikaty i zawiadomienia

„O CZEM MARZYĆ, O CZEM ŚNIEĆ...” wykład

INFORMACJE PRZEMYSŁOWE I HANDLOWE

Z TARGU ŻYWNOSCIOWEGO. W handlu zbożem sytuacja niezmiennie słaba. Ceny zaczynają się wahać. Z Włocławskiego, Kaliskiego, Lubelskiego i Kutnowskiego donoszą, że przelano tam metry pszenicy po 25-26 złotych, a żyta 21, przy małym popycie i dużej podaży. W Warszawie przelano za żyto kongresowe, stacja załad. 22 zł, krosowe 20. Pszenica kongresowa 25.50, poznajska 27. Owies prima fr. Warszawa 23.50-24.50, gorszy 22. Jęczmień na kaszę 24, browarny 26. Gryka słaba. Kongrosowa 25, krosowa 24. Popyt mały, podaż duża.

Ceny towarów nasiennych na wywóz w dolarach spadły. Biała konieczyzna, prima, staniła z 60 do 70 na 40-50, a czerwona z 40 na 35-40. Mak biały podróżał z 22 na 23. Koper 10 dol. za metr. Kminek 16-17, tymotka 9-10, seradella 3, rzepak 36 złotych. Ceny funtowych obniżono o 5 gr. Grochu Wiktorji zabrakło i dlatego gatunek prima podróżał na 60 gr. Dowóz maki amerykańskiej zmniejszył się.

Flacony za „Nelson“ i „Ceder“ 56 gr., „Mamifoba“ 57-58. Krajowa prima kosztowała prawie tyle, co amerykańska: 55-56, średnia 50-52, słabsza 45-48; ostatni gatunek kosztował już 45. Sprzedaż, która dotychczas odbywała się tylko za gotówkę, teraz odbywa się na kredyt, ale tylko na 2-3 tygodnie.

ZMIANA STAWEK PROMIOWYCH W PKO. Ustalone przy otwarciu biura inkasowego P. K. O. stawki promiowe zmieniły w sposób następujący: Centrala P. K. O. pobierać będzie za inkasowanie w Warszawie 1/4%, przyczem nie mniej, niż 50 groszy za inkasowanie oddziały P. K. O. ró-

wnież 1/4%, lecz nie mniej, niż 75 groszy. Oddziały P. K. O. pobierać będą za inkasowanie miejscowe 1/4%, minimum 50 groszy, zaś za inkasowanie inne oddziały P. K. O. i w Warszawie 1/4%, minimum 75 groszy. Zarówno centrala P. K. O., jak i oddziały, pobierać będą za inkasowanie w urzędach pocztowych 1/2%, lecz nie mniej 1.50 zł., na urzędy w miejscowościach, będących siedzibą oddziałów Banku Polskiego i nie mniej, niż 2 zł. na wszystkie inne urzędy pocztowe.

WPROWADZENIE MAKSYMALNEJ TARYFY CELNEJ. Rozporządzenie o cłach maksymalnych ukazało się w tych dniach. Rozporządzenie to ustanawia w taryfie celnej z dnia 26 czerwca 1924 r. maksymalne cła przywzowowe w wysokości dwukrotnych stawek normalnych. Także dla towarów, nieobjętych taryfą, będą ustanowione cła maksymalne. Cła maksymalne ustanowione będą do towarów, przychodzących z krajów, które nie zawarły z Polską traktatów handlowych, o ile w krajach tych stosuje się wobec Polski szczególną protekcję eksportową (pieniężną), lub wobec towarów polskich importowanych stosuje się specjalne obostrzenia. Na podstawie tego rozporządzenia Polska uzyskuje silną broń retorsyjną gospodarczą, mogącą w pełni posłużyć przy regulowaniu naszych zewnętrznych stosunków gospodarczych.

ROZPORZĄDZENIA O LOKOWANIU PAPIERÓW PAPIERNYCH. Projekt dwóch rozporządzeń prezydenta Rzeczypospolitej, mających regulować lokowanie kapitałów przez osoby prywatne i publiczne i osoby niewłasnowolne, przyjęła onegdaj Rada ministrów. Na mocy tych rozporządzeń zostanie powołane przyjęcia nieznaną w ustawo-

dawstwie byłego zaborn rosyjskiego instytucja papierów o bezpieczeństwie papiera, to jest takich, w których winny być lokowane fundusze osób, pozostających pod opieką i kuratelą, oraz instytucji samocelowych i społecznych (Kasy chorych, ubezpieczenia, fundacje, gminy wyznaniowe i t. p.).

Rozporządzenie to przyezyma się do zabezpieczenia tych funduszy, a zarazem do ożywienia ruchu papierów lokacyjnych, co ma wielkie znaczenie w obecnej chwili odbudowy kredytu długoterminowego.

ZWROT WYPŁACONEGO DODATKU MIESZKANOWEGO. W związku z poleceniem wstrzymania wypłaty dodatku mieszkaniowego dla kontraktowych pracowników państwowych, ministerstwo skarbu zezwoliło na rozłożenie należności, przypadających do zwrotu od tych pracowników kontraktowych, którym wypłacono dodatek na mieszkanie za ubiegłe miesiące, na trzy raty, spłacane w ciągu najbliższych trzech miesięcy.

CENY WYŁADOWANIA W PORTACH ANGLIJSKICH ZA WYSOKIE. Komisja, mająca określić koszty wyładowania parowców w portach angielskich, oświadczyła komunikat, że ceny w portach angielskich są o 67% wyższe, aniżeli w portach kontynentalnych. Ceny w portach angielskich za tonę wynoszą 3 szylingi, podczas gdy w portach europejskich pobiera się do 1 szyl. 9 pensów.

ŚWIATOWE TARGI WELNIANE WYKAZUJĄ TENDENCJE ZWYKŁOWE. Aukcje na wełnę w Sydney, Melbourne i Geelong odbyły się przy żywym udziale kupujących i przy tendencji zwykłej. Gatunki mienionych merynosów zwykłych o 2 peasy za funt netto w porównaniu do ostatnich notowań. Tegoroczna strzyżba składa się

z gorszych gatunków, niż w sezonie ubiegłym. Na przykład gatunki, które dotychczas należały do klasy A, z trudnością można zaklasyfikować do kategorii A-B. Na aukcji londyńskiej, która się rozpoczęła 25 b. m., przypuszczalnie należy się liczyć z tendencją mocną. Tendencja na Crossbreds jest jeszcze mocniejsza. Przypuszczają, iż należy się liczyć z zwykłą w stosunku 5:10% od cen zamknięcia ostatniej sesji.

Wiadomości ze Związku przemysłowców W SPRAWIE ULG CELNYCH NA MOTORY DIESELA. Komisja, której komitet ceny powierzył wydanie opinii dla rządu w sprawie rewizji systemu ulg celnych na motory Diesla, ukonstytuowała już swoje prace. Opinią tej komisji idzie w tym kierunku, że ulga celna (10% cła normalnego) ma być stosowana tylko: a) do silników Diesla wzeładkich poniżej 20 HP i powyżej 600 HP, bez badania i bez zaświadczenia, czy są w kraju wyrobione; b) do silników Diesla, specjalnych, od 20 HP do 600 HP, o ile nie są wyrobione w kraju, względnie, o ile w danym wypadku mogłyby być dostarczone przez fabryki krajowe tylko ze szkodliwym opóźnieniem.

Ze względu na trudność kontroli II. P. ze strony urzędów celnych, oblicza się obecnie równoważniki HP wyraźnie w litrach objętości cylindrów i dopiero w tej formie cała ta struktura znajdzie wyraz w rozporządzeniu o ulgach celnych.

W SPRAWIE ULG CELNYCH NA SILNIKI SPECJALNE. Osobna komisja celna ustali w Boryslawiu, co należy uważać za silnik specjalny w rozumieniu rozporządzenia o ulgach celnych, których to kryterijów trzymać się będzie ministerstwo przy traktowaniu indywidualnych spraw. Silniki

specjalne ważne są szczególnie dla przemysłu naftowego. ANKIETA W SPRAWIE ZOBOWIĄZAŃ PRYWATNO-PRAWNYCH POLSKO-WŁOSKICH. Ministerstwo przemysłu i handlu zwraca się do nas o przeprowadzenie ankiety w sprawie zobowiązań prywatno-prawnych polsko-włoskich, a to celem ustalenia stanowiska ministerstwa, czy wobec nietyfikowania polsko-włoskiego traktatu handlowego wskazane jest przystąpienie do oddzielnego porozumienia, ustalającego ewentualne odroczenie wzajemnego postępowania sądowego. Informacje w tej sprawie nadsyłać należy z powołaniem się na Związek przemysłowców w Krakowie do ministerstwa przemysłu i handlu, Departament handlowy, Wydział handlu zagranicznego.

W SPRAWIE OBNIŻENIA PODATKU OBROTOWEGO OD EKSPORTU. Jak już donieśliśmy, ministerstwo przemysłu i handlu postawiło wnioski o zastosowanie obniżonego podatku obrotowego na niektóre artykuły, jak: wyroby ołowiane, kwas siarkowy, domolit surowy i palony. Tymczasem dowiadujemy się, że sekretariat ekonomiczny Rady ministrów zakwestjonował formę wniesienia wniosku, żądając, żeby wniosek został bezpośrednio wniesiony przez ministra przemysłu i handlu na komitet ekonomiczny Rady ministrów, czemu znów sprzeciwia się ministerstwo. Walka kompetencyjna utrudnia załatwienie sprawy.

Związek przemysłowców w Krakowie wniosł zażalenie do ministerstwa przemysłu i handlu.

Odpowiedzialny redaktor: MICHAŁ KONOPINSKI.

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

Grid of advertisements for various businesses including: ALUMINIOWE NACZYNNIA, KUKIERNIE, ABAZURY, REIM S. A., CEMENT, PRALNIE, NAJTAŃSZA FARBARNIA, GLUCE, NA RATY!!!, SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A., ZURNALE, KROJE GOTOWE, HENRYK BLATT, ZWIĄZEK KRAWCÓW, J. KUMALA, ZAKŁAD POJAZDÓW, ZEGARKI, POLSKI TARG, POLSKIE ZAKŁADY GARBARSKIE S. A., ZAKŁAD FOTOGRAFII I PORTRAITÓW „SZTUKA”, ŁOPATY STALOWE, PODKOWY, WITRAŻE, SZKŁA, LUSTRA, RAMY, T. ZAJDZIŁKOWSKI, „CONCORDIA”, WIKTOR WANDERER.